

A Bóbita Bábszínház Bábmúzeumában szeptember 11-én „Gombócból is sok” címmel megnyílt a legújabb időszakos tárlat, mely a szegedi Kövér Béla Bábszínház 75 éves történetét mutatja be rendhagyó módon egy születésnapi mesekönyv keretein belül sok bábbal és sok-sok papírhajóval. Kiss Ágnessel, a bábszínház igazgatójával beszélgettünk a kiállításról, a születésnapról, a szegedi bábszínház történetéről, illetve az egyre gyümölcsözőbb Pécs-Szeged kapcsolatról. (Fotók: Major Zoltán)

- Mit jelent a tárlat címe: Gombócból is sok?

- Azért adtuk ezt a címet a kiállításnak, mert mi vagyunk az egyik legrégebbi bábszínház Magyarországon. 75 éve egy találékony, kreatív és közösségépítő figura, **Kövér Béla** úgy döntött, hogy gyerekeknek szeretne bábozni, és innentől datálja az bábszínházként magát. Ha azt nézzük, hogy mikor lett az intézmény hivatalosan bábszínházzá avatva, akkor már rövidebb időszakról beszélhetnénk, de mivel az elődeink így számolták, mi is csatlakoztunk ehhez. Mi vagyunk az első vezetőség –

Schneider Jankó

művészeti vezető és jómagam, mint igazgató – akik már nem a családhoz tartozunk. Ugyanis ez egy családi bábszínház volt. Kövér Béla bácsi kiscserkészként, szintén cserkész barátaival elkezdett bábozni, és úgy érezte, hogy ez sokkal jobb, mint csomót kötni. Viszont a lelkébe örökre becsomózta a bábszínházat. Rájött, hogy micsoda közönség- és közösségteremtő ereje van annak, hogy bábozik, katalizátor figura volt. Olyan embereket tudott maga mellé állítani, akik szívvel lélekkel játszottak. Azt tegyük hozzá, hogy mindenkinek volt egy polgári szakmája – orvosok, jogászok stb. voltak – akik emellett, nagy hivatástudattal vezérelve báboztak. Amikor 1993-ban meghalt Béla bácsi, akkor a fia,

Kövér László

vette át a bábszínházat, ekkor vette fel az intézmény az alapító nevét. László inkább a megtartó szerepet vállalta magára: bábstúdiókat indított, állandó épületünk lett, és megtartotta az egész társaságot. Ezek után jöttünk mi, akik már bábos szakmai elvárásokkal, vágyakkal, tudással álltunk neki színházat építeni, fejleszteni. A 75. születésnap tiszteletére ki is adtunk egy könyvet, melynek címe: A nagy Lötty. A

Kollár Árpád

által írt és

Grela Alexandra

illusztrációval készült mese röviden arról szól, hogy a bábszínházba gyerekek érkeznek, mert meg szeretnék ünnepelni a 75. születésnapot, és ennek az ünnepnek a rendezője lenne Hány János – amely egyébként a Szegedi Bábszínház első bemutatója volt. Hány arra próbálja sarkallni a két kultikus ikermatróz bábót, Vázsonyt és Pulát, hogy csináljanak egy ünnepi előadást. Tudni kell, hogy a bábszínházunk tematikája a folyó, a matrózvilág és kishajók köré épül, lévén a logónk is egy kishajó, sőt, a régi is az volt, amit

Kós Lajos „Lulu”

tervezett. Visszatérve a könyvre, az épületet hirtelen előnti a nagy Lötty, a szegedi halászlé, és mentőakciót kell szervezni. A könyv fontos szerepet játszik a kiállításunknál is, hiszen arra épül a tárlat. A kiadványban fellelhető, megrajzolt bábok kerültek a középpontba, „akik” fontos pillérei bábszínházi életünknek. Olyan előadásokból hoztunk bábokat, amelyeknek köszönhetően elkezdtek figyelni a Szegedi Bábszínházra, esetleg új formákat nyitottak meg, vagy olyan technikával készültek, amivel korábban nem dolgozott a műhely. Azt vallom, hogy nagyon fontos és jó, ha látjuk egymás munkáit, hiszen ez további fejlesztésre, próbálkozásra sarkall minket, új utakat térképezünk fel. A tárlatot a már említett folyó tematikára építettük fel, kis papírhajók útját követve ismerhetjük meg a bábszínház életének egy-egy fontos állomását, bábját, előadását.

- A papírhajóknak még van egy funkciója, „palackpostaként” is működnek, hiszen számos rövid üzenet olvasható rajtuk. Kiktől származnak ezek?

- Jankóval közösen csináltunk egy nagy négynapos fesztivált SZINKópé címmel, idén a harmadik alkalommal, de igazából a második fesztivál volt, mert az elsőt elvitte a covid, sőt a második is beszorult a színház falai közé. Ez bizonyos szempontból jó volt, mert így meg tudtuk mutatni a megújult tereinket, de most a harmadikat végre ott rendeztük, ahol szerettük volna, a Ligetben. A négynapos dzsembori második napján óriásbábos felvonulást tartottunk a Bóbitásokkal és a Led Puppets-szel, és az első nap születésnapot ünnepeltünk a Tisza partján. Kibéreltük a régi várat, ahova a bábjátáshoz köthető első írásos emlékek köthetők, ugyanis 1848-ban Kossuth szabadította ki azokat az olasz katonákat, akik unalmukban, a várbörtönben, saját szórakoztatásukra misztérium- és moralitásjátékokat játszottak. Ez az információ számunkra is a szervezés közben derült ki, de hát nincsenek véletlenek. A születésnapra meghívtuk az összes bábszínházat, és három kivételével mindenki eljött, de ők is igazoltan voltak távol, mert külföldön stb. léptek fel. Különböző játékokat, feladatokat kellett teljesíteni, és hajnali egy körül, amikor már mindenki nagyon jókedvű volt, minden társulatnak kiosztottam egy

kishajót, és kértem, hogy írjanak rá valami jókívánságot. Ezeket beraktuk a kiállításon többi papírhajó közé.

- A tárlat nem véletlenül nyílt meg Pécsen, hiszen ha jól tudom, évek óta van kapcsolat a két bábszínház között, több vonalon is.

- A Szegedi Bábszínház sokáig nagyon amatőr módon működött, ezért érezték, kell hívni valaki, aki iránymutatást ad, aki le tudja hívni azokat az új irányokat, amik a fejlődést segítik. Kövér Béla bácsinak nagyon jó érzékel a már említett Kós Lajosra esett a választása, és hívta el őt Szegedre. Ahogy már szó volt róla, ő tervezte a régi logókat, de ezen kívül a vágyai és gondolatai a bábról – csakúgy, mint Pécsen, a Bóbitában – Szegeden is szépen végigvezethetőek. Szép kapcsolódás, erős szimbolika a mostani tárlattal, hogy pont a mellette levő teremben található a Kós Lajos emlékkiállítás. A másik pécsi szálunk pedig a művészeti vezetőnkhez, Schneider Jankóhoz kötődik, aki egyrészt pécsi születésű, másrészt sokáig dolgozott a Bóbitában, ahonnan egyetemre ment, és máig visszatérő sztárrendezője a bábszínháznak. Ami a közös projekteket illeti, az előbb említett óriásbábos vonulás – a Kövér Béla Bábszínház tavaly Pécsen, illetve a Bóbita idén Szegeden – volt az első. De valóban lesznek további kooperációk, ugyanis Szegeden már készül egy előadás, amit Pécsen már Jankó megrendezett, a *Robin Hood*, amely abszolút „pasis” darab lesz, még a rendezőasszisztens is férfi lesz. Ráadásul az egyik szerepet

Kalocsányi Gábor

színművész játssza, aki korábban szintén a Bóbitában dolgozott, és rajta kívül az egyik színészünk mellett

Czéh Dániel

játszik nálunk vendégként. Amikor pedig majd áthozzuk a darabot Pécsre, akkor a szegedi színész,

Rácz Mihály

helyére egy Bóbitás kolléga fog beállni. Úgyhogy nagyon kompatibilis a két színház egymással. Szerintem izgalmas lesz így együtt dolgozni.

- Ez mikorra várható?

- Januárban indulnak el a próbák, nálunk áprilisban lesz, a Bóbitában pedig a nyári szünetben szabadtéri előadások, illetve a táj- és akár a külföldi előadások felett a Bóbita fog diszponálni. Mi egy bérletsorozatban játszunk ki majd ezt Szegeden iskolásoknak.

- Ha már rátértünk az évadra, miket ajánlasz még a nézőknek?

Évad elején visszahozzuk a **Sardar Tagirovsky** rendezte *Borsszem Jankót*, amit most Szabadkára viszünk a Szabadkai Nemzetközi Gyermekfesztiválra. Ezt most felújítottuk, és játszunk belőle hat előadást. Utána

Fodor Orsi

Mara és pillangófül

című produkcióját láthatja az iskolás korosztály, ezt tavaly év végén mutattuk be, akkor ovisoknak játszottuk. A közönség szerintem egy nagyon izgalmas, friss előadást láthat. Orsi most végzett a Színművészetin, és az alkotótársai szintén frissdiplomás dramaturg, tervező, zeneszerző, ráadásul mindenki nő, így ez egy női energiájú előadás lesz. Idén is lesz Nagy Hógolyó Projekt, ezt tavaly indítottuk el. Minden bábszínházban van valami mikulásos, karácsonyi program, azonban úgy gondoltuk, hogy csináljunk valami mást. Ez lett a Nagy Hógolyó Projekt, egy kamaratermi, másfél órás játék-foglalkozás, két angyal vezetésével. Ők viszik végig a gyerekeket az angyal-játszóterén, aminek a vége egy nagy hógolyócsata. Emellett lehet hógolyó-amőbázni, árnyjátékozni. Egyszerre egy csapatot engedünk be, amely ovisokból vagy iskolásokból áll. Jövő év elején, februárban Jankó fogja rendezni az

Egy kupac kufli

. Ez mindenki nagy kedvence,

Dániel András

műveit dolgozzuk fel. Nagyon várjuk, ezzel el is kezdtünk már dolgozni. Utána jön az említett *Robin Hood*

, majd a

Lafkádió

, amit

Cseri Hanna

rendez, és aki szintén több szállal kötődik Pécshez. Itt pedig a női energiák dominálnak, legalábbis alkotói fronton, ugyanis Hanna mellett Fodor Orsi lesz dramaturg. Ezeken kívül három csecsemőszínházi előadást tartunk - habár ezt a kifejezést nem szeretjük, úgyhogy nálunk Csöppségek Színháza, totyogásra fel! néven fut - és itt kerül műsorra

A kíváncsi pillangó

, illetve a

Rókus mókus

. Utóbbi érdekessége, hogy Szegeden van egy Rókus nevű városrész, ahol egy kultikus, egyébként nagyon ronda víztorony áll, és itt lakik egy kismókus. A zenéjét

Szirtes Edina „Mókus”

szerzi, hogy akkor már stílusosak legyünk. A harmadik „totyogós” előadást, a

Nyuszi, hopp!

-ot húsvétkor, nagyszombaton adjuk elő. Kicsit összedolgozunk a Vadasparkkal, úgyhogy lesz nyuszisimogató és egyéb játékok. Ezeken kívül a nyáron készülünk a következő SZINKópéra, illetve ha minden jól megy a többi bábszínházzal együtt mi is becsatlakozunk a Színházi Olimpiába, elég sok külföldi programot fogunk Szegedre hozni.

- Két éve nyáron lettél a Kövér Béla Bábszínház igazgatója. Milyen koncepciót szeretnél megvalósítani?

- Mindent közösen szoktunk összerakni Jankóval. Azt érzem, hogy akkor megy nagyon jól és hatékonyan a munka, hogyha demokratikus vezetést tudok megvalósítani. Néha a színészek meg is lepődnek, hogy túl sok információt kapnak, de egy idő után rájönnek, hogy ez miért fontos. Szeretem, ha az összes munkatársunk tud arról, hogy mi lesz másnap a színházban, ki rendezte, kinek való, mert ha megszólítják az utcán, akkor ő egy intézményt képvisel.

Szeretnénk nagyon megújítani az egész színházat, mind belső és külső kommunikációjában, látványában egyaránt. Minél több bábszínházhoz kívánunk csatlakozni. A szegedi intézmények közül szinte már mindegyikkel összekapcsolódtunk. Dolgoztunk a Szegedi Nemzeti Színházzal, a Szimfonikus Zenekarral, múzeummal, könyvtárral. Ezeket a kapcsolatokat szeretnénk tovább erősíteni. Elkezdjük nyitni az életkori ollót is. Kövér László igazgatósága idején, négy éven keresztül én játszottam felnőttelőadásokat, amihez kibéreltem a termet. Ez egy teljesen tudatos döntés volt, hogy amikor majd remélhetőleg átvesszük az intézményt, legyen egy megágyazottsága annak, hogy amikor meghívunk egy felnőtt célközönséget belövő előadást, arra már legyenek nézők. A számítás bejött, ezek az előadások teltházzal dübörögnek, sőt követelik is őket. Egy csomó játékot tervezünk, ami az intézmény ismertségét növeli. Korábban a bábszínház eléggé zárt volt, nem lehetett róla sokat tudni, még a városban sem. Ezzel rengeteg dolgunk van, PR és marketing szempontjából is. Ami még nagyon fontos, hogy megcélazzuk külföldöt. A Kövér Béla Bábszínház korábban mindig a

Szabadka-Temesvár-Szeged Bermuda-háromszögben gondolkodott és közlekedett, én viszont úgy gondolom, hogy ahhoz, hogy a kollégák benyomásokat kapjanak, ahhoz kulturális injekcióra van szükség: el kell menni a tengerentúlra, illetve meg kell nézni Európa többi városát és játszani fesztiválokon, hogy töltekezni tudjanak, és hogy megismerjék a széles, nemzetközi szakmát. A színészeket el is szoktuk mindenféle munkákra, szinkronra stb. engedni, mert szerintem az a tudás, a sok tapasztalat, a siker, amit egy külsős megbízás során szereznek - ha mi szeretettel várjuk vissza őket -, az beépíthető lesz az itteni munka során, ők is profitálnak a színpadon, mert cizelláltabban, finomabban fognak dolgozni, és persze ezzel a színház is jól jár. Most ezek az elsődleges célok, és természetesen a fejlesztések. A bábszínház belső terei fehér falak voltak, ma már gyönyörűen dekoráltak, interaktív játékok vannak rajtuk. A weboldalunk használhatatlan volt, a mostani viszont nagyon profi, és a facebook oldalunk is pörög. Az eszközök terén is rengeteg kihívással küszködtünk. Nem volt mikrobuszunk, a tájélozódásokhoz bérelni kellett egyet, mostanra viszont szereztünk sajátot, utánfutóval. A meghívott alkotóknak nem tudtunk lakást biztosítani, mindig hotelekben voltak elszállásolva, ami nem volt rentábilis. Ez is megváltozott: kaptunk egy nagy lakást, szereztünk egy raktárt. Mindezekből látszik, hogy az önkormányzat, látván a befektetett energiáinkat, segíti a munkánkat. Nyilván a művészet és a politika két különböző póluson helyezkedik el, nehéz lavírozni. Azonban nem is hiszem, hogy lavírozni kéne, hanem önazonosnak kell lenni, és a tőlünk telhető legjobbat kell hozni. És ha ez sikerül, akkor gombócból se lesz sok, és még sok közös év vár ránk a Kövér Béla Bábszínházban.

Gombócból is sok?

Írta: Major Zoltán

2022. szeptember 22. csütörtök, 16:33

Gombócból is sok?

Írta: Major Zoltán

2022. szeptember 22. csütörtök, 16:33

Gombócból is sok?

Írta: Major Zoltán

2022. szeptember 22. csütörtök, 16:33

Gombócból is sok?

Írta: Major Zoltán

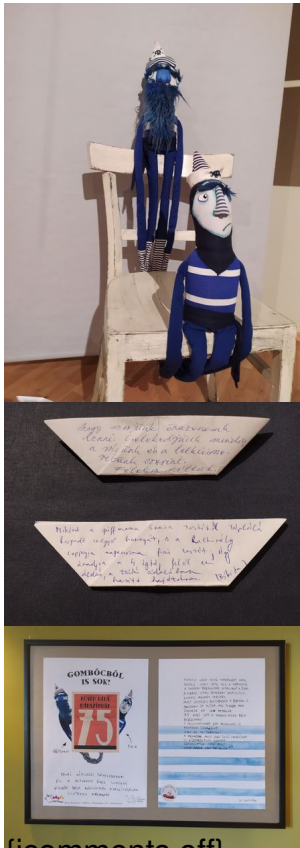
2022. szeptember 22. csütörtök, 16:33

Gombócból is sok?

Írta: Major Zoltán

2022. szeptember 22. csütörtök, 16:33

{comments off}